

Økonomistatus for
Kvam herad
per 2. tertial 2013

1 Fornuft og følelsar

Mantraet «har du ikkje forslag til løysing, så har du heller ikkje eit problem» kjem tydlegare og tydlegare fram i organisasjonen. Den kanskje største utfordringa i å innføra dette er å byggja ei forståing for at for små budsjett er ikkje eit problem, og meir ressursar er ikkje ei løysing.

Størrelsen på budsjettet er eit rammevilkår. Løysingane ligg i kva me gjer, kva me ikkje gjer, korleis me gjer det og korleis me samhandlar internt og utanfor organisasjonen. Me må visa ein vilje til endring, leita etter nye løysingar, prøva, mislukkast og prøva noko nytt.

Tilsette kan vera fagleg ueinige i delar av budsjettvedtaket, og enkelte punkt kan virka urettferdig. Mange har ei oppleving av at dei raskt må byggja ned tenester dei har bidrege til å byggja opp over mange år. Tilsette reagerer svært ulikt i slike situasjonar. Sinne, makteslause, apati og undring er normale kjensler for nokon, men etter kvart snur dette til ein stå-på vilje og eit løysingsfokus. Kulturen vår må byggja på openheit og stor takhøgde i prosessen fram mot avgjerd, deretter visa engasjement om løysingar og gjennomføring. Engasjementet om løysingar skal ikkje forvekslast med moglegheit for omkamp.

Denne statusrapporten viser at det vert arbeidd godt i einingane. Budsjettet vert teke på alvor. Sjølv om tilsette kan vera både politisk og fagleg ueinige vert vedtak gjennomførte. Dette er ein viktig føresetnad for at demokratiet skal fungere. Utan å bli skulda for omkampar må det likevel vera rom for at byråkratiet av og til kan be om ein fot i bakken for å avstemma at dette verkeleg var det dei folkevalde ynskte. Desse avstemmingane kan ikkje kome for ofte, og dei må vera koordinerte. Skal ein ta dei stykkevis og etter innfallsmetoden, får me raskt eit samfunn der den som ropar høgast får viljen sin. Det finst nesten ikkje grenser for kor mykje støy trivialitetar kan skapa, medan det som faktisk betyr noko kan gå forbi i det stille. Det som ofte er avgjerande er ressursane til den som ropar, og ikkje minst retoriske evner til å laga lidelsesforteljingar ut av kva som helst.

Ei av dei største farer for demokratiet skjer når politikarar, og byråkratar for den saks skuld, lar følelsar danne grunnlag for avgjerder. «Eg føler at dette er riktig...» er eit varsko om at her trengs meir fakta. Når følelsar vert blanda inn vil alltid det som står ein nær bli tillagt større vekt enn det som er fjernt. I den offentlege forvaltningar bør likskapsprinsippet erstatta «føleriet». Like tilfelle må behandlast likt.

I motsetnad til diskusjonane rundt nivået på barnehagetenesta i vår, står me i pleie og omsorg ovanfor utfordringar der fakta er komne på bordet. Alt for mange pasientar står no i kø for å få plass på institusjon eller i omsorgsbustad.

Eg blir stadig minna på at Strandvegen i Norheimsund er rota til nesten alt det vonde i kommunen. Det finst nesten ikkje den ting me hadde hatt råd til om ikkje me hadde bygd Strandvegen. Eg trudde eg skulle sleppa å bruke fleire tastetrykk på dette prosjektet fleire månadar etter opninga. Å irritera seg over installasjonar som er ferdige og tekne i bruk er etter mitt vit rimeleg bortkasta energi. Å innbilla seg at om ikkje me hadde bygd Strandvegen så hadde me i all uendeleg framtid hatt råd til barnehagar i kvar sving, høgare bemanning og kommunal lunsj i dei same barnehagane, institusjonssenger til alle som ynskjer å flytta inn, gratis skuleskyss til alle, fri flyt med ressursar i skulen, subsidierte nærings- og bustadtomter og null eigedomsskatt er temmeleg håplaust. Strandvegen som utgjør mindre enn ein prosent av alle investeringar som er gjort i kommunen, og påfører drifta eit par hundre tusen i årlege rente og avskrivningar stjel nesten all merksemd. Å gleda seg over nye skular, barnehagar, idrettshallar, institusjonar, trygde- og omsorgsbustadar, vegar og reint vatn vert oppfatta som bannskap. Er det fordi slik glede kunne kanskje bety at ein var nøgd med noko, og det verkar det vera vanskeleg å unna andre? Å sjå på realitetane, at Kvam herad er ein del av ei større trend, der alle kommunar opplever stadig trongare rammer, betyr vel at det ikkje finst lokale syndebukkar, og er nok dermed ikkje så interessant. Om me ikkje ser lenger fram enn til nasetippen er det stor fare for at me berre ser i kryss.

Arild McClellan Steine
- rådmann -

2 Endringar og risikomoment per 2. tertial

Det er stort fokus på innsparingar i kommunen, og det gjev resultat. Som i 1. tertial, arbeider einingane hardt for å halda rammene sine, og ser ut til å lukkast.

Finansområdet er forbetra med 1,4 mill.kr, men tidsforskyving i investeringsprosjekt medfører eit inntektsfall på 4,6 mill.kr meirverdiavgift. Samla er budsjettert driftsresultat forverra med 2,5 mill.kr i tertialen.

Når 2/3 av året er unnagjort, har kommunen eit godt bilete av situasjonen. Det er likevel fleire moment som kan få konsekvensar for økonomien i 2013:

Frie inntekter

Per august har 64,6 % av skatteinntektene kome inn, mot 64,1 % så langt i fjor. I kroner utgjer det 6,7 mill.kr av den totale budsjetterte auken på 9 mill.kr.

Samla har kommunane ein skattevekst på 7,2 % per juli, medan Kvam har ein vekst på 6,1 %. Kvam får vanlegvis skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet, og det er budsjettert med 12,2 mill.kr i inntektsutjamnande tilskot frå staten. Per juni ligg Kvam på 90,2 % av snittet.

Rammetilskotet kan verta lågare enn budsjettert, men er helde uendra i 2. tertial sidan veksten i skatteinntekter er lågare i Kvam enn elles i landet.

Kraftinntekter

Etter mykje dårleg nytt for dei viktige kraftinntektene til kommunen, er det ei lita lysning i 2. tertial. Prognosen for inntektene går opp med 0,7 mill.kr. Men det står att over 3 månader der kraftprisane framleis kan avvika frå prognosane.

Lønsoppgjer

2013 er eit såkalla «mellomoppgjer», der det berre skal vera lokale forhandlingar for i underkant av 100 tilsette mot om lag 1000 i eit «hovudoppgjer». Forhandlingane finn stad i oktober, men det er ikkje venta større avvik frå det som er att i «lønsporten» etter at dei sentrale forhandlingane er gjennomført.

Innsparingskrav og -tiltak

Sidan om lag 70 % av kommunen sine utgifter er personalutgifter, er det utfordrande å få til innsparingar på kort sikt som stemmer heilt overeins med dei politiske føringane. Dette fordi innsparingane på kort sikt skjer der det vert vakante stillingar, og stillinga som vert ledig kan vera innanfor eit satsingsområde heller enn eit innsparingsområde. Då tek det tid å få kompetansen som trengst til den vakante stillinga til å høve med kompetansen til dei tilsette som er att.

Ein del av innsparingskrava er òg felles for einingane, som auka tilskot og reduksjon i kjøp, samt generell stillingsstopp. Utfordringane i einingane har vore så store, at det har vore vanskeleg å få fordelt desse krava. Per 2. tertial står det difor att om lag 3 mill.kr i ulike innsparingar som framleis ikkje er spesifiserte. Resultatforbetringa for finansområdet er så stor i 2. tertial at den vil dekkja evt. manglande innsparingar, men innsparingskravet er oppretthalde i tertialen og resultatforbetringa sett av på fond.

Gjennomgang av dei enkelte tenestene viser òg at t.d. forbruket til økonomisk sosialhjelp er svært høgt per 2. tertial, men budsjettet er likevel ikkje auka. Eventuelle overforbruk vert dekkja med innsparingar på andre tenester.

Pensjonsutgifter

Rådmannen fekk fullmakt til å gjennomføra anbodskonkurranse for pensjonsleverandørar for hovudordninga til kommunen. På fullmaktstidspunktet var det to aktuelle leverandørar, KLP og DNB. Like før konkurransegrunnlaget skulle opp som sak i heradsstyret i juni, kom meldinga om at DNB ville avvika sitt pensjonsprodukt. Det er difor starta opp direkte forhandlingar med KLP.

Pensjonen er ein av dei største driftsutgiftene til kommunen, og den utgifta som er mest utfordrande å få korrekt. Innsparing i stillingar medfører innsparingar i pensjonskostnaden, men det er mange andre element som trekkjer i motsett retning som for eksempel låg avkastning på pensjonsmidlar, forlenga forventade levealder og høgare uføregrad, element som kommunen vanskeleg kan påverka.

Oppdaterte prognosar for 2013 er ikkje gjennomgått endå, og det er ikkje gjort endringar i nivået på pensjonskostnaden. På grunn av storleiken på utgifta og dei mange utgiftselementa, er pensjonsutgifta ein av dei elementa som det knytt størst risiko til i høve budsjettavvik.

Rentenivå

Det ser ut til at finansområdet utviklar seg i positiv retning, både for renteutgifter og –inntekter. Budsjettet er difor justert for både lågare renteutgifter og høgare renteinntekter. Men marknaden kan snu, og lånevolumet til Kvam herad gjer kommunen sårbar i høve renteauke.

Enkelt saker

Som tidlegare år, kan det framleis koma enkelt saker som krev hastetiltak og relativt store ressursar. Til dømes har barnevernssaker tidlegare år medført store uforutsette utgifter. Med samhandlingsreforma, har kommunen fått nye risikoelement inn i drifta i høve volumet på enkelt saker.

Prosjekt - meirverdiavgiftskompensasjon

Den ordinære drifta har ei resultatforbetring i 2. tertial. Men sidan meirverdi på investeringar kjem som ei driftsinntekt, og inntekta er redusert med 4,6 mill.kr i tertialen, er det totale driftsresultatet forverra. Frå og med 2014 vil ikkje dette lenger vera ei problemstilling, då meirverdiavgift på investeringar vil verta ført i investeringsrekneskapet.

Inntektsreduksjonen kjem som ei fylgje av at investeringsprosjekt vert forskyvd framover i tid, då kommunen har fått utfordringar med ressursar til å iverksetja og følgja opp prosjekta.

Forskyvinga får konsekvensar for fondsmidlar til drift, då 2013 er siste året kommunen kan nytta 20 % av meirverdiavgifta til drift.

3 Utfordringar og vurderingar

Det vert vist til notat frå Helse og omsorgssjef og Oppvekstsjef som er lagt ved rapporten.

Helse og omsorg

Det er spesielt situasjonen innan avdeling pleie og omsorg og Kvam Rehabilitering- og behandlingsavdeling som uroar rådmannen. Desse tenestene er gjennomanalyserte og det er rådmannen si meining at det ikkje står att mykje effektiviseringspotensiale innan tenestene slik strukturen er i dag. Ytterlegare sentralisering kan om mogleg gje meir effektiv drift, men det kan ikkje skje utan investeringar. Det må me koma tilbake til i Helse og omsorgsplanen. Ei satsing på omsorgsteknologi er nødvendig, men det vil krevja mykje arbeid før det vil gje gevinstar. Rådmannen leitar etter intern og ekstern finansiering til ei stilling som kan ha ansvar for dette.

Slik situasjonen er i dag står for mange personar på venteliste for å få nødvendig tilbod. Det er fyrst og fremst fysiske avgrensingar som gjer at det ikkje er rom for fleire pasientar, men budsjetta tillèt heller ikkje auka bemanning som trengst dersom fleire pasientar skal koma til.

Rådmannen meiner at notatet frå Helse og omsorgssjefen set lys på ein situasjon som er alvorleg og ikkje ynskjeleg. Det er få endringar som kan gjerast i denne tertialrapporten som vil få effekt eller økonomiske konsekvensar i 2013, men rådmannen ber Heradsstyret allereie i handsaminga av tertialrapporten leggja føringar for budsjettet 2014 slik at eventuelle endringar kan iverksetjast så tidleg som mogleg.

Innan avdeling helse og NAV tenkjer rådmannen at me kan fortsetja å leita etter effektiviseringstiltak.

Oppvekst

Oppveksteininga var mykje omtala i 1. tertial og konsekvensar vart vurdert då og eininga fekk tilført ekstra midlar. Nytt skule- og barnehageår er så vidt i gang og det er i notatet gjort forsøk på foreløpig vurdering av situasjonen etter kutt og tilføring av ekstra ressursar.

Kulturskulen opplever ein stor reduksjon i tal elevar. Svært mange av dei som har slutta har munnleg meddelt at dette er på grunn av den store auken i brukarbetaling. Rådmannen ber heradsstyret ta stilling til om dette er ei ynskt utvikling.

4 Endringar i prosjekt i tertialrapporten

Barnehageprosjekta var ført opp med prosjektmidlar i 2013, men kjem fyrst i gang i 2014. Tidlegare prosjektnummer for Strandebarm, Tørvikbygd og Norheimsund/Øystese er avslutta/tilbakeført, og følgjande nye prosjekt er oppretta i tråd med HST-vedtak 039/13:

Prosjektnummer	Prosjektnamn	Prosjektramme
P91140	Barnehage – Felles	1,5
P91141	Barnehage – Strandebarm	15,0
P91142	Barnehage – Tørvikbygd	11,5
P91143	Barnehage – Norheimsund	31,0
P91144	Barnehage – Øystese	23,0
Sum		82,0

I tertialen er det foreslått å utvida rammene til følgjande prosjekt:

P18132 – Oppgradering HST-sal: Prosjektet er auka med 0,5 mill.kr + mva for å gje rom for ombygging av lokalet, nytt møblement og oppdatert AV-utstyr til elektronisk møteavvikling.

P60131 – Asfaltering 2013: Prosjektet er auka med 1 mill.kr + mva. Det ligg ein fast sum i økonomiplanperioden pr. år. Det er eit stort etterslep på asfaltering av vegar. Sidan andre prosjekt er skyvd fram i tid, er det difor foreslått å utvida ramma til asfaltering med 1 mill.kr i år for å ta att noko av etterslepet.

P61092 – Sanering VA NHS sentrum: Prosjektet er auka med 2 mill.kr. VA-prosjektet har vist seg å verta dyrare enn forventa, og er allereie overskride med 1,5 mill.kr. Det er forventa ytterlegare 0,5 mill.kr i utgifter.

P61131 – Rassikring – mur: Prosjektet er auka med 0,2 mill.kr + mva etter at nye estimat viser at sikring av Skutalia vert 0,2 mill.kr dyrare.

Det er oppretta eit nytt prosjekt i tertialen: P62132 – Bårehus Øystese, i tråd med budsjettvedtaket for 2013. Prosjektramma er førebels på kr 620.000 som dekkjer førebelse kalkyler på prosjekteringsarbeid. Heile prosjektet har så langt ein kalkyle på 5 mill.kr + mva. Prosjektramma vert teke opp i samband med budsjettarbeidet for 2014.

5 Søknadar om støtte

Kvam herad har ikkje motteke større søknader i løpet av 2. tertial, utanom søknader til ordinære støtte- og tilskotsordningar.

6 Budsjettvedtak i heradsstyret i perioden januar – august 2013

Tabellen under viser vedtak med økonomiske konsekvensar som er gjort av Kvam heradsstyre og formannskapet i perioden januar – august 2013.

Møte dato	Saksnr.	Sakstittel	Vedtak i kr	Finansiering
05.02.2013	FSK-007/13	Sak mot staten ved Sentralskattekontoret	400.000	Finansiert med tidlegare overskot. Innarbeidd i 1. tertial.
18.02.2013	HST-013/13	Etablering av døgnopphald for øyeblikkeleg hjelp		Tildelt 2,1 mill.kr i tilskot for 2014. Avtala oppstart 15.10.13. Truleg utsett.
09.04.2013	HST-028/13	Oppretting Norheimsund Industriservice AS	750.000	Næringsfond. Innarbeidd i 1. tertial.
13.05.2013	HST-034/13	Kjøp kaianlegg	2.400.000	Næringsfond. Innarbeidd i 1. tertial.
18.06.2013	HST-042/13	Norheimsund Industrier AS – Konvertering av ansvarleg lån til aksjekapital	2.800.000	Kr 800.000 omgjerung av lån, konto 2227001. Kr 2.000.000 tidlegare fin. med ubunde kap.fond 25300002 – Uttak EK Kvam kraftverk (HST-061/12). Innarbeidd i 2. tertial.
18.06.2013	HST-048/13	Kommunedelplan for næring og kompetanse 2014-2022	450.000	Kr 300.000 finansiert med komp.midlar. Kr 150.000 finansiert med næringsfond. Vert innarbeidd i 3. tertial i samband med bud.arbeidet for 2014
18.06.2013	HST-039/13	Framtidig organisering av barnehagane i Kvam	82.000.000	Lånefinansiert. Innarbeidd i 2. tertial

7 Statuskommentar til budsjettvedtak, sak 139/12

Nummer	Tekst	Status
1. Hovudstrategi for Kvam herad	a: Kvam herad skal i tillegg til lovpålagte oppgåver og servicetenester til innbyggjarane arbeida for vekst i folketalet, auka sysselsetjing og verdiskaping. For å auka interessa for Kvam herad som etableringsstad med bustadbygging og næringsverksemd, er arealdisponering og eit godt vegnett internt og ut av heradet viktig. Kvam herad er i dag eit fleirkulturelt samfunn, som skal ha stort fokus på likestilling og integrering.	Administrasjonen arbeider kontinuerleg med hovudstrategien til Kvam herad. Ein viktig reiskap i arbeidet, er planprogrammet som skal gjennomførast som del av ny kommuneplan. Arbeidet med bl.a. ny næringsplan, bustadplan og integreringsplan, er starta opp.
	b: Kvam herad skal ha ein sunn økonomi og oppnå eit årleg netto driftsresultat på 3% i økonomiplanperioden. Rådmannen skal arbeida for å minimera utgifter og maksimera inntekter for lovpålagde tenester og andre tenester som vert prioritert av Kvam heradsstyre. Servicenivået for ikkje-lovpålagde tenester skal vurderast som innsparingstiltak. Eigedomsskatt på bustad og fritidsbustader skal reduserast til 2 promille i 2015 og fjernast så snart økonomien tillet det.	I økonomiplanperioden 2013-2016 er det lagt opp til ca 3% netto driftsresultat og ei nedtrapping av eigedomsskatten i hht. budsjettvedtaket. Det forutset at ei rekkje spesifiserte innsparingstiltak vert gjennomført (sjå nedanfor) i planperioden. I tillegg kjem ytterlegare innsparingstiltak seinare i perioden. Desse tiltaka er ikkje spesifiserte endå.
	c: Planarbeidet i 2013 skal utførast ut frå vedteken planstrategi og -program.	Planprogrammet vedteke og arbeidet med enkeltplanar har starta opp.
2. Anbud pensjonsleverandør	Rådmannen får fullmakt til å gjennomføra anbudsrunde for pensjonsleverandørar i 2013 i samsvar med regelverk for offentlege anskaffingar.	Arbeidet med direkte forhandlingar med KLP er starta opp.
3. Finansreglement	Rådmannen får fullmakt til å utarbeida nytt finansreglement i løpet av 2013.	Arbeidet er førebels ikkje starta opp.
4. Konkurransetsetjing	Rådmannen skal i løpet av 2013 utarbeida grunnlag for vurdering av konkurranseutsetjing for følgjande område: - Barnehage	Framtidig organisering av barnehagar var oppe som eige HST-sak 18.6.13 Nivået på reinhald er under utgreiing og vurdering, som fyrste del i

	- Reinhold	vurderinga av ev Konkurransetsetjing.
5. Skatt på eige og inntekt	Skatt på eige og inntekt vil verta utlikna med maksimalsatsane.	Lagt til grunn i skatterekneskapet.
6. Skattemargin	Avsetnad til skattemargin vert auka frå 9% til 10%.	Lagt til grunn i skatterekneskapet.
7. Eigedomsskatt 2013	<p>a. Med heimel for utskrivning i medhald av Eigedomsskattelova § 2 og 3, skal eigedomsskatten i 2013 gjelda heile heradet.</p> <p>b. Eigedomsskattesatsen i 2013 vert 7,0 promille i samsvar med eigedomsskattelova § 11, fyrste ledd.</p> <p>c. Differensiering: I medhald av eigedomsskattelova § 12 bokstav a, vert skattesatsen (skattøyre) for bustader og fritidshus sett til 3,5 promille.</p> <p>d. Botnfrådrag: Det vert ikkje gjeve botnfrådrag på bustaddelen i eigedomar/fritidseigedomar.</p> <p>e. Fritak for eigedomar etter eigedomsskattelova § 7 vert gjeve for eigedomar som fell inn under § 7 a (Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten) og § 7 b (bygning som har historisk verde).</p> <p>f. Nyoppført bygning som vert nytta til husvære vert etter søknad fritaken for eigedomsskatt etter eigedomsskattelova i § 7 i 5 år frå den tida bygningen vart ferdig eller heradsstyret endrar eller opphevar fritaket.</p> <p>g. Takstvedtekter for eigedomsskatt i Kvam herad vedteke i heradstyre 18.12.2013 skal gjelda for</p>	Punkt a-g lagt til grunn for utfakturering av 1. termin for eigedomsskatt

	eigedomsskatteåret 2013, jf. Eigedomsskattelova §10.	
8. Låneopptak	<p>Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om opptak av nye obligasjonslån, sertifikatlån eller andre lån til finansiering av prosjekt etter kvart som dei vert vedtekne, samt å avtala nærare lånetidspunkt og lånevilkår, og underteikne lånekontraktar.</p> <p>Lånebehovet for 2013 er på 168 mill. kr med fråtrekk av ubrukte lånemidlar per 1.1.2013.</p> <p>Rådmannen får fullmakt til å inngå avtale med Husbanken om inntil 20,0 mill. kr i lån til vidare utlån (Startlån).</p>	<p>Ubrukte lånemidlar pr. 1.1.2013 utgjorde 20,6 mill.kr, dvs. at behovet for nye lån var ca 147 mill.kr. Nye prosjekt og utviding av tidlegare vedtekne prosjektrammer i tertialen, auka lånebehovet til 167 mill.kr.</p> <p>Så langt er det teke opp 163 mill.kr i nye lån.</p> <p>Det er søkt om 20 mill.kr i Husbanklån. 15 mill.kr er tildelt og utbetalt.</p>
9. Refinansiering	<p>Rådmannen får fullmakt til å inngå avtalar om refinansiering av eksisterande lån, til å inngå avtale om lånetidspunkt og lånevilkår, samt underteikne lånekontraktar.</p> <p>Refinansiering av eksisterande lån skal ikkje medføra endring i den reelle avdragsplanen.</p>	227 mill.kr er refinansiert i løpet av 1. tertial, sjå vedlagt finansrapport.
10. Låneavdrag	Det skal betalast 27,6 mill. kr i avdrag i 2013.	Det er betalt 17,5 mill.kr i avdrag per 2. tertial. Avdragssummen vart justert ned til 26,25 mill.kr i 1. tertial, som utgjer ca 3,7% av lånemassen.
11. Trekkrett	I følgje vedteken plasseringsstrategi for Kvam herad vert det vedteke å oppretthalda trekkrett i kontosystemet til Kvam herad. Trekkretten for 2013 skal vera på inntil 40 mill.kr.	Trekkretten er så vidt nytta i ein kort periode i 2013.
12. Delegeringsreglement	Budsjettet for 2013 er definert gjennom obligatoriske hovudoversikter for drift og investering. Rådmannen får fullmakt til å fordela ramma i samsvar med underliggjande dokumentet og tabellar. Prosjekt vert vedtekne i særskilde tabellar.	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
13. Justering av	Rådmannen får fullmakt til å justera budsjetta for prosjekt i høve til endringar i	Det er føreteke justeringar i tid for barnehageprosjekta. Vurdering av

prosjekt i tid	tid	evt. nye justeringar vil verta gjort i samband med Budsjett 2014.
14. Avgiftsbudsjett og gebyr	Avgiftsbudsjett og kommunale gebyr vert vedteke i samsvar med føresetnader i eiga sak.	Avgiftsbudsjettet vart endra i eige sak (HST-010/13) for å tilpassa renovasjonsgebyra til BIR sitt forslag og nokre andre mindre justeringar.
15. Økonomisk sosialhjelp	Økonomisk stønad etter lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltninga er ei skjønsmessig yting, jf. § 18. Kvam herad nyttar satsar som er i samsvar med statlege rettleiande retningslinjer for utmåling av økonomisk stønad til livsopphald. Kvam herad set som vilkår for tildeling av økonomisk stønad, at mottakaren i stønadsperioden skal utføra passande arbeidsoppgåver i kommunen, jf. § 20.	Det er sett ned ei styringsgruppe (Helse- og omsorgssjef og NAV-leiar) og ei prosjektgruppe som skal arbeide fram forslag til løysingar. Utfordrande å få gjennomført pga vakante stillingar, sjå vedlagt notat frå Helse og omsorg.
16. Driftsbudsjett i 2013-2016	Driftsbudsjettet vert vedteke i samsvar med tabellen nedanfor og underliggjande tabellar (tal i 1.000 kr), justert for innsparingstiltak.	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
17. Rammeområde	Budsjettet fordelt på rammeområde, jf. Økonomireglementet for Kvam herad (til i 1.000 kr), justert for innsparingstiltak	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
18. Investeringsbudsjettet for 2013-2016	Investeringsbudsjettet vert vedteke i samsvar med tabellen nedanfor og underliggjande tabellar.	Eventuelle endringar vert kommentert i eige kapittel i tertialen.
19.	Kvam heradsstyre viser til vedtak i budsjett for 2012 vedkomande serviceerklæringar og soneinndeling. Rådmannen må innarbeida dette i den varsla helse-og omsorgplanen.	Soneinndelinga i Pleie og omsorg er fjerna i ny organisasjonsstruktur. Helse- og omsorgsplan er under utarbeiding. Planprogram var oppe som eiga sak i juni
20.	Kvam heradsstyre ber rådmannen leggja fram ei sak om Kvam familie- og læringssenter. Saka skal òg omhandla totalkostnad ved å ta gamle Norheimsund ungdomsskule i bruk til dette formålet.	Saka er ikkje utgreidd på grunn av kapasitetsproblem i Teknisk eining. Ikkje fastsett tidspunkt for ei avklaring.
21.	Kvam heradsstyre vedtek at stillingsstoppen skal fortsetja. Økonomiutvalet skal ha ei grundig	Rådmannen orienterer økonomiutvalet på kvart FSK-møte.

	løypemelding på kvart møte.	
22.	Kvam heradsstyre ynskjer tidleg innsats i skulen for å få ned talet på spesialundervisning. Tilsette i PPT skal jobba meir systemretta i skular og barnehagar for tettare og raskare oppfølging.	Skulen har store problem med å gjennomføra dette med dei rammene som er tildelte. Bakgrunn for at skulen opplever at ramma er for liten heng saman med at skulen får mange elevar med behov for spesialundervisning. Dette medføre at det ikkje ressursar til å prioritera tidleg innsats, tilpassa opplæring og auka vaksentettleik for dei aller yngste elevane. Det har vorte ein netto auke på 4 sakkunnige rådgjevingar. Rammene er difor auka med om lag 1 årsverk for skuleåret 2013/14. Sjå elles vedlagt notat frå Oppvekst.
23.	Tilby 50% eller 100% plassar i barnehage. Gje foreldra høve til å endra plassen sin kun i august ved hovudopptak og i januar (dersom det er 2 opptak i løpet av året).	Nye vedtekter vart vedtekne i HST-sak 008/13. Per no er det eitt hovudopptak med søknadsfrist 1. mars.
24.	Kvam heradsstyre set av kr 2 mill. til vidareutvikling av Sjusete skisenter i samsvar med planar som føreligg. Utbetalinga skal fordelast i økonomiplanperioden 2013-2014. Finansiering: mastekompensasjonsfondet.	Det er lagt inn 1 mill.kr i 2013 og i 2014 i øk.planen.
25.	Kraftinntekter utover budsjett skal setjast av i eit kraftfond.	Auke i kraftinntekter (sal 0,7 mill.kr + rente 0,3 mill.kr) er budsjettert som avsetning i tertialen.
26.	Kvam heradsstyre ber rådmannen leggja fram ei sak om eventuell samanslåing av Eldrerådet og Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne.	Saka er førebels ikkje påbyrja.
27.	Kvam heradsstyre ber rådmannen, i samarbeid med Kyrkjeleg fellesråd, prosjektera nytt bårhus ved Øystese kyrkje i 2013, med mål om realisering i denne økonomiplanperioden.	Prosjekteringsutgiftene er innarbeidd i 2. tertial. Bygget vert handsama i samband med budsjettet for 2014.
28.	Tabellane i punkt 17, 18 og 19 ER justert for følgjande innsparingstiltak	Innsparingstiltaka vert kommentert i tabellen nedafor.

Område	Tiltak	Innsparing	Innsparing 2013	Status
Oppvekst	Sal av tenester / deler av årsverk	500 000	500 000	Manglar kr 160.000 så langt, men kjem truleg i mål med sjukelønsrefusjon.
Oppvekst	Gjennomgang av saker der fleire tenester er inne for å sikre unødig overlapping av tenestetilbodet, og klargjering av ansvarsforhold.	100 0	0	KFL-arbeidsgruppe har starta opp arbeidet. Skal iverksetja 3 tiltak: <ol style="list-style-type: none"> 1. Foreldreskule 2. BUF-team 3. Intro.program barn og unge 0-20 år
Skule	Ekstern skule og bh vurdering	150 000	75 000	Innarbeidd i ressurstildelinga for skuleåret 2013/14
Skule	Skule - grunnbemanning, naturleg endring som følgje av endra barnetal	1 000 000	500 000	Innarbeidd i ressurstildelinga for skuleåret 2013/14
PPT	PPT - ei stilling over til skule, redusere skuleramma. Til arbeid med lese/skrivevanskar	600 000	300 000	Innarbeidd i ressurstildelinga for skuleåret 2013/14 Sjå vedlagt notat frå oppvekst
PPT	PPT sal av tenester/føredrag	100 000	50 000	Gjennomført ved å spara lønsmidlar i vakant stilling.
Barnehage	4 veke ferie i barnehager	550 000	550 000	Innarbeidd i vikarbudsjet
Barnehage	1 time lengre opningstid i alle BHG, innsparing tilskot til FUS	900 000	450 000	Auka opningstid gjennomført. Ser ut til å verta innfridd, men utrekninga av tilskotet er komplisert og avheng av ein rekkje faktorar. Resultatet vert ikkje kjent før ved avlegging av årsrekneskapet 15.2.14
Barnehage	Styrrarressurs Oma og Fykse	430 000	215 000	Prosess gjennomført i mai.
Barnehage	Barnehage - redusere grunnbemanning og innføre 50% eller 100% plassar	1 500 000	700 000	Vedtekter endra i eiga sak. Grunnbemanning teke ned med 2 årsverk. 0,9 årsverk tilbakeført i 1. tertial for bhg.året 2013/14.
Barnehage	Fus som følgje av barnehage innsparing	300 000	150 000	Sjå punkt ovanfor.
Helse og omsorg	Nedlegging av Firkløveren sjukeheim (9 senger), opning av 6 senger på Øysteseheimen 1. etg.	2 500 000	1 000 000	Tilbodet ved Firkløveren vart lokalisert på Toloheimen, gruppe aust frå 2.9.13. Sjå vedlagt

Område	Tiltak	Innsparing	Innsparing 2013	Status
				notat frå Helse og omsorg.
Helse og omsorg	Rammeinnsparing	2 000 000	2 000 000	Generell innsparing i vakante stillingar og liknande. Sjå vedlagt notat frå Helse og omsorg.
Kulturskulen	Ikkje tilbud til vaksne elever	120 000	60 000	Innsparinga gjennomført, gjeldande f.o.m. hausten 2013
Kulturskulen	Kutta dirigentstøtte til 4 vaksne kor	260 000	260 000	Innsparinga gjennomført, gjeldande f.o.m. hausten 2013
Kulturskulen	Ventelister eller nedre aldersgrense på noen instrumenter	100 000	50 000	Innsparinga gjennomført, gjeldande f.o.m. hausten 2013
Kulturskulen	Søknadsdato som endelig dato	150 000	75 000	Innsparinga gjennomført, gjeldande f.o.m. hausten 2013
Kulturskulen	Auka elevbetaling med 25%	300 000	150 000	Innsparinga gjennomført, gjeldande f.o.m. hausten 2013
Idrett	Ta bort stilling som idrettskonsulent	256 000	256 000	Ikkje tilsett ny i stillinga.
Kultur	Diverse innsparing	320 000	320 000	Innarbeidd i budsjett
Plan	Fjerna konsulentonorar	204 000	204 000	Innarbeidd i budsjett
Næring	Redusera overføring til andre kommunar	250 000	250 000	Innarbeidd i budsjett
Næring	Flytte turistinformasjonen i Norheimsund	50 000	25 000	Utleige av aktuelt lokale gav tilsvarende inntekt.
Næring	Redusera summen som er til disp for næringstilskot	18 000	18 000	Innarbeidd i budsjett
Administrasjon	Reduksjon i stillinger	2 500 000	2 500 000	Innarbeidd tiltak i 2. tertial. I tillegg til 2,5 mill.kr kjem ytterlegare 3 mill.kr i innsparingar for å nå politisk vedteke resultatmål på 3% netto driftsresultat. Dette er ikkje konkretiserte endå.
ØkOrg	Automatisera arbeidsprosessar som å få mindre arbeidskrevande portalløysing, sentralbord, elektroniske arkiv, informasjonsarbeid, utfakturering mm.	1 500 000	0	Prosjektarbeid for heilelektronisk arkiv og portal er i statfasen.
ØkOrg	Systematisk arbeid med tilskotsordningar for å finna nye inntekter til å finansiera eksisterande	2 000 000	1 000 000	Det vart søkt om ekstra midlar til barnevernstenesta (HST-009/13). Søknaden vart

Område	Tiltak	Innsparing	Innsparing 2013	Status
	tiltak, evt. omdisponering av arbeidsoppgåver.			ikkje innvilga. 0,5 mill.kr som auka husleigeinntekter, elles ikkje funne andre høvelege tilskotsordningar.
ØkOrg	Innsparing i varekjøp ved anbuds konkurransar og reforhandlinga av avtalar	2 000 000	500 000	0,1 mill.kr på ny telefonavtale, andre mindre innsparingar og 0,3 mill.kr spart inn i kursutgifter.
ØkOrg	Auka purregebyr	200 000	200 000	Inntektsauken ser ut til å verta innfridd.
ØkOrg	Post – meir elektronisk, mindre papirutskrifter	200 000	100 000	Ser ut til at målet vert nådd, men det er framleis bl.a. mange unødige gebyr på grunn av manglande/for låg porto på utsendingar og for mange papir i omløp.
ØkOrg	Mindre bruk av eksterne konsulentar, og meir bruk av interne ressursar til juridiske og økonomiske analysar og avtalar	300 000	100 000	Ser ut til å verta nådd.
ØkOrg	Gjennomgang av IKT-lisensar, reduksjon antal program	100 000	50 000	Lisensar tilsvarande innsparingskrav, er avslutta.
ØkOrg	Bibliotek i Øystese - flytting av bibliotek til kommunale lokale, innsparing husleige	100 000		Husleige sagt opp f.o.m. feb. 14. Ikkje andre eigna kommunale lokale i Øystese.
ØkOrg	Bibliotek i Norheimsund - flytting av bibliotek til kommunale lokale, innsparing husleige. Alt. flytting til rimelegare, privat lokale.	450 000		Avventar sak om lokale til Familie- læringscenter. Har starta forhandlingar med eksisterande huseigar.
ØkOrg	Innsparing 1 årsverk bibliotek	600 000	300 000	Prosess gjennomført våren 2013.
ØkOrg	Færre HST-møte	100 000	100 000	Antal møter er redusert i 2013.
Barnevern	Barnevernsvakt	350 000	350 000	Vakta er avvikla f.o.m. 1.1.13
Vaksen Opplæringa	Vaksenopplæringa har fått nye utfordringar knytt til lovpålagte tenester, mulig/planlagt innsparing på vaksenopplæringa kr. 550000 må nyttast til	500 000	500 000	Innsparing gjennomført som auke i statstilskot for høgare aktivitet og gjennomføringsgrad. Inntektssida er noko usikker.

Område	Tiltak	Innsparing	Innsparing 2013	Status
	denne tenesta			
Teknisk	Reforhandla avtale næringsavfall	300 000	300 000	Innarbeidd i budsjett
Teknisk	Reduksjon bemanning bygg(Vakant)	600 000	600 000	Innarbeidd i budsjett
Teknisk	Reduksjon brannvern	395 000	395 000	Innarbeidd i budsjett
Teknisk	Reduksjon byggjesak/Geodata/planar	150 000	150 000	Innarbeidd i budsjett
Kommunehelse	Rammeinnsparing		1 000 000	Generell innsparing i vakante stillingar og liknande. Sjå vedlagt notat frå Helse og omsorg.

8 Drift per 2. tertial

Økonomisk hovedoversikt – driftsbudsjett 2013, endringer i 2. tertial

A. ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT, INKL. PROSJEKT						
DRIFTSINNTEKTER	Rek 2013, 2T	Opph.bud 2013	Budsjett 2013 etter 1. tertial	Budsjett 2013 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial
LN04 Andre sals- og leigeinntekter	26 665	46 395	46 395	47 037	56,7 %	642
LN05 Overføringer med krav til motyting	52 809	84 695	91 036	86 366	61,1 %	-4 670
LN06 Rammetilskot frå staten	174 272	255 436	252 689	252 776	68,9 %	87
LN07 Andre statlege overføringer	21 753	32 380	32 380	42 130	51,6 %	9 750
LN08 Andre overføringer	7 068	15 003	15 003	16 803	42,1 %	1 800
LN09 Skatt på inntekt og formue	120 897	187 884	189 978	189 978	63,6 %	0
LN10 Egedomsskatt	19 202	37 500	37 500	38 350	50,1 %	850
LN11 Andre direkte og indirekte skattar	23	3 875	3 875	3 875	0,6 %	0
LN12 Sum driftsinntekter	B	436 553	683 613	689 301	62,6 %	8 509
DRIFTSUTGIFTER	Rek 2013, 2T	Opph.bud 2013	Budsjett 2013 etter 1. tertial	Budsjett 2013 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial
LN14 Lønsutgifter	233 278	367 031	368 637	368 453	63,3 %	-184
LN15 Sosiale utgifter	75 729	105 617	105 511	104 936	72,2 %	-575
LN16 Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	48 661	80 720	81 104	81 835	59,5 %	731
LN17 Kjøp av tenester som erstatter kommunal tenesteproduksjon	21 565	29 784	30 705	31 792	67,8 %	1 087
LN18 Overføringer	38 308	56 484	57 805	69 134	55,4 %	11 329
LN19 Avskrivningar	0	29 412	29 412	29 412	0,0 %	0
LN20 Fordelte utgifter	0	-2 414	-2 414	-2 414	0,0 %	0
LN21 Sum driftsutgifter	C	417 541	666 634	670 759	61,1 %	12 387
LN23 BRUTTO DRIFTSRESULTAT	D=B-C	19 012	16 979	18 542	129,7 %	-3 878
EKSTERNE FINANSTRANSASJONER	Rek 2013, 2T	Opph.bud 2013	Budsjett 2013 etter 1. tertial	Budsjett 2013 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial
LN24 Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	11 192	24 100	21 700	22 524	49,7 %	824
LN25 Gevinst finansielle instrumenter	0	100	100	100	0,0 %	0
LN26 Mottekne avdrag på lån	85	0	0	85	100,5 %	85
LN27 Sum eksterne finansinntekter	E	11 277	24 200	21 800	49,7 %	909
LN28 Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	7 252	24 010	24 010	23 510	30,8 %	-500
LN29 Tap finansielle instrumenter	0	100	100	100	0,0 %	0
LN30 Avdragsutgifter	17 502	27 600	26 250	26 250	66,7 %	0
LN32 Sum eksterne finansutgifter	F	24 754	51 710	49 860	49,6 %	-500
LN34 Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	G=E-F	-13 477	-27 510	-28 560	49,6 %	1 409
LN35 Motpost avskrivningar	0	29 412	29 412	29 412	0,0 %	0
LN36 NETTO DRIFTSRESULTAT	I	5 535	18 881	19 394	32,7 %	-2 469
AVSETNINGAR	Rek 2013, 2T	Opph.bud 2013	Budsjett 2013 etter 1. tertial	Budsjett 2013 etter 2. tertial	Forbruk h.i.å %	Endring 2. tertial
LN39 Bruk av disposisjonsfond	0	16 265	16 265	16 265	0,0 %	0
LN40 Bruk av bundne fond	3 118	23 308	23 308	44 942	6,9 %	21 634
LN42 Sum bruk av avsetningar	J	3 118	39 572	61 206	5,1 %	21 634
LN44 Overført til investeringsrekeskapet	0	21 167	125	125	0,0 %	0
LN46 Avsetningar disposisjonsfond	8 180	13 221	36 148	35 113	23,3 %	-1 034
LN47 Avsetningar til bundne fond	56	24 065	24 065	43 292	0,1 %	19 226
LN49 Sum avsetningar	K	8 237	58 453	78 530	10,5 %	18 192
LN50 Til inndekning seinare år (underskot)	0	0	-1 372	-400	0,0 %	972
LN51 Regnskapsmessig mindreforbruk	L=I+J-K	417	0	-1 372	-104,2 %	972

Kommentar til tabell:

LN12 - Sum driftsinntekter aukar med 8,5 mill. kr.

Den største endringa i tertialen er auke i heimfallsinntekter på 9,8 mill.kr. Dette er dessverre ikkje ein reell inntektsauke, men ei endring frå nettoføring av inntektene til brutto. Det er ein tilsvarande auke i driftsutgifter på 8,3 mill.kr (LN18), dvs at det er ein reell auke på 1,5 mill.kr. På den andre sida er prognosen for sal av konsesjonskraft 0,7 mill.kr lågare, og inntektsauken vert på 0,7 mill.kr samla for kraftinntektene.

Inntektene er oppjustert med 2,6 mill.kr for kompensasjonssinntekter (arb.gj.avg.) frå fylket (LNo8). Inntektene har tilsvarande utgift på 2,8 mill.kr (LN18).

Husleigeinntektene har auka med 0,6 mill.kr, bl.a. frå utleige av lokale til Helse Vest på Toloheimen.

Eigedomsskatten for bruk og verk aukar med 1,5 mill.kr, bl.a. pga skatt på nye master, medan eigedomsskatten for bustader og hytter ser ut til å verta 0,7 mill.kr lågare, netto 0,9 mill.kr.

Tidsforskyving av prosjekt resulterer i ein reduksjon på mva kompensasjonssinntekt på 4,6 mill. kr.

LN21 - Sum driftsutgifter viser ein auke på 12,4 mill. kr.

Bruttoskatt på heimfallsinntekter omtala ovanfor, utgjør 8,3 mill.kr av LN18, og bruk av kompensasjonssinntektene 2,8 mill.kr.

Basistilskot til fastlegane er auka med 1,0 mill. kr. Dette har vore for lågt budsjettert tidlegare. Elles er det interne justeringar mellom lønsutgifter og kjøp av varer og tenester.

Brutto driftsresultat er 3,9 mill. kr dårlegare enn justert budsjett per 1. tertial. Det meste av auken i driftsinntekter har tilsvarande utgift, men tidsforskyving i prosjekt gjer at mva.kompensasjonssinntektene fell med 4,6 mill.kr som utgjør det meste av resultatforverringa.

Resultat eksterne finanstransaksjonar er forbetra med 1,4 mill. kr.

Kvam herad er aksjonær i BIR AS. Hovudverksemda til BIR er renovasjon, som vert drive i «0». BIR AS har òg nokre andre salsområde, og i 2012 har desse gjeve grunnlag for eit utbytte på 0,3 mill.kr. Renteinntektene på formidlingslån vert truleg 0,3 mill. lågare enn opprinneleg budsjettert, men andre renteutgifter vart samtidig 0,5 mill. lågare. På obligasjonar er det forventa at avkastninga vert 0,5 mill. høgare enn budsjett per 1. tertial. Eit gammalt krav på kraftinntekter frå Kvam herad er innfridd, dette førte til ekstra renteinntekter på 0,3 mill. kr og sosiale lån er tilbakebetalt med 0,1 mill.kr.

Netto driftsresultat etter 2. tertial er 16,9 mill. kr. Resultatet er 2,5 mill. kr betre enn etter 1. tertial 2013.

Etter avsetningar viser det eit underskot på 0,4 mill. kr, noko som er ei betring på 2,5 mill.kr sidan 1. tertial.

Kraftinntekter utover budsjett skal i fylgje budsjettvedtak 139/12 setjast av til fond, og netto 1 mill.kr avsett i tertialen (LN46). Resultatforbetringa på 2,5 mill.kr er òg sett på dispensasjonsfond. Endringar i prosjekt er på 4,6 mill.kr, slik at nettoen vert på -1 mill.kr.

Bruk at tidlegare års overskot vart brukt for å dekkja underskot etter 1. tertial. Denne bruken er reversert med 1 mill. kr (LN50).

LN40 og LN47 gjeld bruk av avsetning til VA-området.

9 Rammeområda per 2. tertial

Tabellen under viser hovudoversikt drift fordelt på vedteke KOSTRA – tema for Kvam herad:

Hovudoversikt drift 2013. Fordelt på Kostra-tema					
Tema (i 1000 kr)	Opphavleg budsjett		2. tertial 2013		
	Brt. utg. 2013	Netto utg 2013	Brt. utg. 2013	Netto utg 2013	Endring 2. tertial
Politisk verksemd	4 880	4 645	4 959	4 599	-46
Adm. og fellesutgifter	33 701	24 148	33 482	23 932	423
Barnehagar	75 830	60 447	72 972	60 089	-266
Grunnskule	180 121	149 353	180 702	148 489	-711
Kommunehelse	34 505	27 524	35 534	28 553	858
Pleie- og omsorgstenesta	208 411	179 454	211 084	178 178	-123
Sosialteneste og NAV	29 598	25 574	29 115	25 006	-494
Barnevern	20 668	19 917	20 294	19 544	-446
Bustader	14 389	-2 255	14 512	-3 230	-974
Plan	20 164	7 462	20 090	7 388	-286
Næringsstøtte og komm. forretningsdrift	18 550	-13 341	31 950	-13 171	-1 045
Brann og ulykkesvern	7 924	6 502	7 895	6 473	-29
Samferdsle og grøntanlegg	18 245	14 858	19 165	14 843	-15
Vatn avløp og renovasjon/avfall	37 910	-3 617	72 210	7 456	4
Kultur	20 026	13 188	17 111	12 772	-415
Kyrkje	5 146	5 123	5 047	5 024	0
Skatt og rammetilskot	0	-503 590	0	-503 874	-937
Finans	50 845	14 021	54 586	18 394	4 506
Løn til fordeling	0	0	20	20	0
Motpost avskrivningar	0	-29 412	0	-29 412	0
Sum	780 914	0	830 727	11 073	4

2. tertial 2013 viser nytt budsjett etter endringar i perioden mai til august 2013. Opphavleg budsjett viser vedteke budsjett i HST inkludert justeringar vedteke i budsjettmøtet.

På dei neste sidene vert endringane for det enkelte rammeområdet kommentert.

Normalforbruket per 2. tertial er 63,2% - 66,7% .

9.1 Politisk verksemd

Politisk verksemd						
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013	Forbruk i % tom 1.tertial	2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
100 Politisk styring og kontrollorgan	3 081	1 258	37 %	3 370	3 370	0
110 Kontroll og revisjon	445	233	36 %	650	696	-46
Politisk verksemd	3 526	1 490	37 %	4 020	4 066	-46

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Mindre justeringar mellom funksjonar.

9.2 Administrasjon, styring og fellesutgifter

Adm. og fellesutgifter						
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013	Forbruk i % tom 1.tertial	2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
120 Administrasjon	22 929	16 382	65 %	25 129	25 379	336
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	1 854	1 452	57 %	2 527	2 328	200
130 Administrasjonslokale	1 060	852	68 %	1 254	1 211	43
170 Premieavvik	-1	0	#DIV/0!	0	0	0
180 Diverse fellesutgifter	390	271	92 %	296	302	-6
190 Interne serviceeiningar	-500	1 072	-153 %	-702	-627	-74
Adm. og fellesutgifter	25 733	20 028	70 %	28 504	28 593	498

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Det meste av dei budsjetterte endringane på rammeområdet Administrasjon kjem av diverse fordelingar mellom funksjonar og ulike rammeområde. I tillegg til dette er det gjort diverse justeringar som at deler av stilling er overført frå plan til administrasjon(0,13 mill. kr), innsparing av ledig stilling(0,1 mill. kr) og tap på krav (0,3 mill. kr).

9.3 Barnehagar

Barnehagar						
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
201 Førskule	36 172	24 419	66 %	36 880	36 875	-140
211 Styrka tilbod til førskuleborn	3 215	2 481	56 %	4 399	4 493	-94
221 Førskulelokale og skyss	3 224	1 525	44 %	3 485	3 527	-32
Barnehagar	42 611	28 424	63 %	44 765	44 895	-266

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Det er ingen reell reduksjon på barnehage, men ein reduksjon i den sentrale lønsjusteringspotten påverkar alle rammeområder, også barnehage. Fordeling av sentral kurspott medfører også endringar på funksjonsnivå.

9.4 Grunnskuleopplæring

		Grunnskule					
Funksjon og rammer		Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
202	Grunnskule	79 757	50 811	61 %	83 380	83 782	-361
213	Vaksenopplæring	3 183	1 861	55 %	3 396	3 450	-70
215	Skulefritidstilbod	1 381	1 009	59 %	1 724	1 804	-50
222	Skulelokaler	11 083	5 011	49 %	10 299	10 566	-257
223	Skuleskyss	2 855	1 765	54 %	3 250	3 250	0
383	Musikk- og kulturskular	3 514	2 575	72 %	3 570	3 527	15
Grunnskule		101 773	63 032	60 %	105 619	106 379	-722

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Overføring av midlar frå barnevern til grunnskule gjev ein auka på 0,3 mill. Den sentrale lønsjusteringspotten er redusert. Reduksjonen er fordelt på alle rammeområder. Om fordeling av sentral kurspott og lønsjusteringspott medfører også endringar på funksjonsnivå.

9.5 Kommunehelse

		Kommunehelse					
Funksjon og rammer		Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
232	Førebyggjning - skule og helsestasjonsteneste	4 090	2 608	49 %	5 344	5 367	-23
233	Anna førebyggjande helsearbeid	1 754	2 617	74 %	3 555	3 962	-406
241	Diagnose, behandling, rehabilitering	13 151	8 302	62 %	13 455	12 067	1 288
Kommunehelse		18 995	13 527	61 %	22 355	21 396	858

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Basistilskot for legane er auka med 1,0 mil. kr på grunn av for lågt opphavleg budsjett. Etter forhandling er delingstal på heimevakt på legevakt endra. Dette medfører for 2013 ein ekstrakostnad på ca. 0,45 mill. kr. Andre endringar på rammeområdet kjem av fordeling av innsparing på sentral lønsjusteringspotten og andre justeringar mellom funksjonar og rammeområde.

9.6 Helse- og omsorg

Helse- og omsorgstenesta							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
234	Aktivisering eldre og funksjonshemma	6 970	3 778	57 %	6 677	6 938	-96
253	Helse- og omsorgstenester i instutisjon	45 709	31 725	62 %	51 108	49 293	1 118
254	Helse- og omsorgstenester til heimebuande	61 553	35 702	60 %	59 244	61 392	-531
255	Medfinansiering somatiske tjenester	9 010	5 874	65 %	9 100	9 100	0
256	Akutthjelp helse- og omsoprgstenesten	-114	0	#DIV/0!	0	0	0
261	Institusjonslokaler	4 183	1 957	46 %	4 245	4 859	-614
Helse- og omsorgstenesta		127 426	79 037	61 %	130 373	131 582	-123

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Budsjett på sjukevikar i arbeidsgjevarperioden er auka med 0,4 mill. kr. 2. tertial er justert for husleigeinntekter frå Helse Bergen på 0,5 mill. kr. Ukvæmstillegg er justert opp, for det meste mot lønsjusteringspotten. Andre endringar er sentrale justeringar mellom rammeområder og funksjonar.

9.7 Sosialteneste og NAV

Sosialteneste og NAV							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
242	Rådgjeving, rettleiing og sosialt føreb. arbeid	4 284	3 367	70 %	4 804	5 226	-421
243	Tilbod til personar med rusproblem	-26	389	#DIV/0!	753	770	-17
273	Arbeidsrettande tiltak i kommunal regi	4 500	2 925	72 %	4 073	4 163	-16
275	Introduksjonsordning	5 477	3 741	63 %	5 935	5 974	-39
276	Kvalifiseringsordning	1 946	836	40 %	2 114	2 114	0
281	Økonomisk sosialhjelp	7 992	4 466	93 %	4 818	4 818	0
Sosialteneste og NAV		24 173	15 724	70 %	22 496	23 064	-494

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Reduksjonen på rammeområdet på 2. tertial er knytt til interne justeringar i eining for helse og omsorg.

9.8 Barnevern

Barnevern							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
244	Barnevernteneste	4 827	2 262	54 %	4 210	4 137	-64
251	Barneverntiltak når barnet ikkje er plassert av barneve	3 301	1 556	51 %	3 057	3 405	-347
252	Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	6 819	4 037	44 %	9 228	9 251	-23
Barnevern		14 947	7 856	48 %	16 495	16 793	-434

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

0,3 mill. kr på fastløn er overført frå barnevern til grunnskule. Resterande justering i forhold til 1. tertial kjem av redusert lønsjusteringspott.

9.9 Bustader

Bustader							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
265	Kommunalt disponerte bustader	-8 436	-6 310	73 %	-8 615	-8 403	-211
283	Bistand til etabl. av eigen bustad	1 085	564	125 %	451	1 201	-750
310	Tilrettelegging og opparbeiding av bustadfelt	0	0	#DIV/0!	0	0	0
315	Bustadbygging og fysiske bumiljøtiltak	-315	446	155 %	288	301	-13
Bustader		-7 666	-5 299	67 %	-7 876	-6 902	-974

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Avslutning av framleigeavtalar og auke i husleigeinntekter utgjer til saman ein inntektsauke på 0,18 mill. kr. Renteinntekter på formidlingslån (0,75 mill. kr) er overført frå finans til bustad.

9.10 Fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø

Plan							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
300	Fysisk tilrettelegging og planlegging	0	0	0 %	133	133	0
301	Plansaksbehandling	3 615	2 076	59 %	3 542	3 380	-56
302	Bygginge-, delings- og seksjoneringssaker	232	278	-84 %	-330	-129	-194
303	Kart og oppmåling	960	395	31 %	1 264	1 300	-36
Plan		4 808	2 750	60 %	4 608	4 682	-286

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Deler av stilling er overført frå plan til administrasjon. Resterande endringar kjem av reduksjon i lønsjusteringspott og om fordeling av sentrale kursmidlar.

9.11 Næringstøtte og kommunal forretningsdrift

Næringstøtte og komm. forretningsdrift							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
320	Kommunal næringsverksemd	-11 691	-17 314	99 %	-17 468	-17 856	-727
325	Tilrettelegging og stønad for næringslivet	5 056	7 421	267 %	2 783	3 088	-304
329	Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutv	1 389	123	19 %	658	671	-14
360	Naturforvaltning og friluftsliv	585	54	12 %	444	344	0
Næringstøtte og komm. forretningsdrift		-4 662	-9 716	72 %	-13 583	-13 753	-1 045

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Budsjett på kraftinntekter er auka med 0,7 mill. kr. I tillegg det justert for ekstraordinær renteinntekt på 0,3 mill. kr.

9.12 Brann og ulykkesvern

Brann og ulykkesvern							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
338	Førebyggjning av brannar og andre ulykker	461	530	86 %	614	640	-25
339	Beredskap mot brannar og andre ulykker	5 971	3 836	79 %	4 828	4 832	-4
Brann og ulykkesvern		6 431	4 366	80 %	5 443	5 472	-29

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Mindre justeringar mellom funksjonar.

9.13 Samferdsle og grøntanlegg

Samferdsle og grøntanlegg							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
330	Samferdsleverksemd / transporttiltak	1 924	0	0 %	1 900	1 900	0
332	Kommunale vegar, miljø- og trafikksikringstiltak og pa	0	213	2 %	8 631	0	4
333	Kommunale vegar (utgår 2013)	5 063	1 442	48520 %	3	4 491	-1
334	Kommunale vegar, miljø og trafikksikringstiltak (utgår	3 386	2 445	56265 %	4	4 146	-2
335	Rekreasjon i tettstad	1 112	539	40 %	1 353	1 364	-10
285	Tenester utanfor kommunalt ansvarsområde	69	266	-1267 %	-21	-15	-6

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Ingen vesentlege endringar.

9.14 Vatn, avlaup og renovasjon/avfall

Vatn avløp og renovasjon/avfall (eks. kalk. Renter)							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
340	Produksjon av vatn	-2 835	1 205	-81 %	-1 483	-1 483	0
345	Distribusjon av vatn	-3 370	-1 807	44 %	-4 106	-4 106	0
350	Avlaupsreinsing	-815	137	-16 %	-828	-828	0
353	Avlaupsnett / innsamling av avlaupsvatn	-2 455	-1 538	49 %	-3 142	-3 142	0
354	Tømming av slamavskillere	-14	-136	976 %	-14	-14	0
355	Innsamling av avfall	-22	36	-163 %	-22	-22	0
357	Attvinning og slutthandsaming av avfall	-446	145	-28 %	-520	-520	0

Rammeområdet går i null. Det er ikkje gjort endringar på 1. tertial.

9.15 Kultur

Kultur							
Funksjon og rammer	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013	
231	Aktivitetstilbod born og unge	273	277	64 %	432	431	-4
365	Kulturminnevern	0	0	#DIV/0!	0	0	0
370	Bibliotek	2 873	1 754	62 %	2 852	2 898	-46
373	Kino	402	212	69 %	307	325	-1
375	Museum	831	851	101 %	844	844	-1
377	Kunstformidling	775	445	80 %	553	599	-6
380	Idrett og tilskot til andres idrettsanlegg	-524	270	-56 %	-483	-475	-8
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	2 098	1 037	65 %	1 607	1 613	-6
385	Andre kulturaktivitetar, tilskot andres kulturbygg	1 987	922	46 %	2 019	2 226	-260
386	Kommunale kulturbygg	114	63	83 %	75	75	0

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Reduserte lønskostnader ut året

9.16 Kyrkje

Kyrkje							
Funksjon og rammer		Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
390	Den norske kyrkja	3 601	2 664	69 %	3 850	3 850	0
392	Andre religiøse føremål	151	0	0 %	150	150	0
393	Kyrkjegardar, gravlundar, krematorium	1 134	606	62 %	979	1 078	0

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Ingen endring

9.17 Skatt og rammetilskot

Skatt og rammetilskot							
Funksjon og rammer		Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
800	Skatt på inntekt og formue	-211 908	-140 099	61 %	-228 328	-225 384	-850
840	Statlege rammetilskot og øvrige generelle statstti	-262 886	-181 131	68 %	-266 276	-268 936	-87
850	Generelt statstilskot vedk. flyktningar m.v.	-11 189	-4 042	44 %	-9 270	-9 270	0

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Eigedomsskatt på næring auka med 1,5 mill. kr, bl.a. på grunn av nye mastepunkt. Eigedomsskatt på bustad er redusert med 0,65 mill. kr, då det ser ut til at auken i promille har gjeve noko lågare inntektsauke enn venta. Mindre justering i rammetilskot.

9.18 Finans

Finans							
Funksjon og rammer		Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013		2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
870	Renter / utbytte og lån	13 747	13 433	50 %	26 824	26 404	-111
880	Interne finansieringstransaksjonar	-1 900	-2 083	34 %	-6 065	-10 083	5 031

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Renteutgiftene og renteinntektene har begge ei resultatforbetring på 0,5 mill.kr, men rente på Husbanklån vert truleg 1 mill.kr lågare på grunn av lågare utlånsvekst (forseinka oppstart). Kvam herad har motteke 0,3 mill.kr i aksjeutbytte frå BIR. Sjølvve renovasjonsområdet er eit sjølvfinansierande/«null»-område, men BIR har nokre andre verksemdområdet som gjev grunnlag for utbytte.

0,1 i bruk av fondsmidlar for 2012 vart brukt til finansiering av drifta i 1. tertial, men er tilbakeført i 2. tertial på grunn av resultatforbetring.

Det er sett av 1,5 mill.kr til fond og tilbakeført 0,9 mill.kr i fondsbruk til finansiering frå 1. tertial. Ein del av innsparingstiltaka er lagt på denne tenesta, og 2,3 mill.kr er motrekna til konkrete tiltak i tertialen.

9.19 Sosiale kostnader inkludert premieavvik

Sosiale kostnader inkludert premieavvik						
	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013	Forbruk i % tom 2.tertial	2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
Politisk verksemd	446	262	45 %	579	579	0
Adm. og fellesutgifter	-4 280	4 759	-64 %	-7 412	-7 284	-75
Barnehagar	14 679	9 537	64 %	14 933	15 221	0
Grunnskule	29 072	19 720	59 %	33 547	33 651	11
Kommunehelse	4 700	3 247	54 %	6 012	5 942	0
Pleie- og omsorgstenesta	42 198	28 110	63 %	44 639	44 706	0
Sosialteneste og NAV	2 037	1 404	56 %	2 510	2 510	0
Barnevern	2 664	1 759	58 %	3 049	3 124	-11
Bustader	803	399	47 %	854	854	0
Plan	2 639	1 475	55 %	2 666	2 666	0
Næringsstøtte og komm. forretningsdrift	557	200	57 %	348	348	0
Brann og ulykkesvern	1 106	762	84 %	909	909	0
Samferdsle og grøntanlegg	1 105	585	40 %	1 480	1 480	0
Kultur	1 594	837	58 %	1 448	1 533	-85
Kyrkje	108	11	23 %	46	45	0
Totalt	99 427	73 067	69 %	105 607	106 284	-160

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Ingen vesentlege endringar.

Andre opplysningar:

Alle sosiale kostnader er tatt ut av tabellane på kvart rammeområde. Dette er gjort fordi endringane her oftast ikkje har samanheng med drifta av rammeområde.

Dei sosiale kostnadene inkluderer pensjon, premieavvik på pensjon, gruppelivsforsikring, arbeidsgjevaravgift, premieavvik av arbeidsgjevaravgift og redusert arbeidsgjevaravgift av trygderefusjon.

9.20 Avskrivningar

Avskrivningar						
	Rek 12 (netto)	Forbruk tom 2.tertial 2013	Forbruk i % tom 1.tertial	2.tertial 2013 rev. budsjett	Opphavleg bud 2013	Endring, 2.tert. 2013
Politisk verksemd	38	0	#DIV/o!	0	0	0
Adm. og fellesutgifter	2 253	0	0 %	2 840	2 840	0
Barnehagar	793	0	0 %	331	331	0
Grunnskule	6 909	0	0 %	9 323	9 323	0
Kommunehelse	211	0	0 %	186	186	0
Pleie- og omsorgstenesta	3 176	0	0 %	3 166	3 166	0
Sosialteneste og NAV	6	0	#DIV/o!	0	0	0
Barnevern	0	0	#DIV/o!	0	0	0
Bustader	3 769	0	0 %	3 792	3 792	0
Plan	67	0	0 %	114	114	0
Næringstøtte og komm. forretningsdrift	115	0	0 %	64	64	0
Brann og ulykkesvern	425	0	0 %	121	121	0
Samferdsle og grøntanlegg	2 535	0	0 %	1 492	1 492	0
Vatn, avløp og renovasjon/avfall	5 789	0	0 %	4 865	4 865	0
Kultur	-321	0	0 %	3 117	3 117	0
Kyrkje	0	0	#DIV/o!	0	0	0
Motpost avskrivningar	-25 767	0	0 %	-29 412	-29 412	0
Totalt	0	0	#DIV/o!	0	0	0

Forklaring til endringar i budsjett 2. tertial:

Ingen endring.

Andre opplysningar:

Avskrivningane er tatt ut av kvart rammeområde og samla i ein tabell. Avskrivningane vert stort sett ikkje ført før heil på slutten av året. I ein del tilfelle kan dette føre til eit svært skeivt bilete av forbruksprosenten på området.

10 Investeringar per 2. tertial

Økonomisk hovudoversikt – investeringsbudsjett 2013, endringer i 2. tertial

		Rek	Opph.bud	Budsjett	Budsjett	Endring	
		2013, 2T	2013	2013 etter	2013 etter	2.	
INVESTERINGSINNTEKTER				1. tertial	2. tertial	tertia	
LN03	Sal av driftsmidler og fast eiendom	2 176	5 000	5 000	5 000	0	
LN05	Refusjoner	0	9 000	9 000	9 000	0	
LN07	Andre overføringer	75	0	0	0	0	
LN08	Renteinntekter og utbytte	0	0	3 600	3 600	0	
LN09	Sum inntekter	L	2 251	14 000	17 600	0	
INVESTERINGSUTGIFTER							
LN11	Lønnsutgifter	537	0	0	0	0	
LN12	Sosiale utgifter	190	0	0	0	0	
LN13	Varer og tenester i kommunal egenproduksjon	56 919	180 139	202 199	187 199	-15 000	
LN14	Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	1 500	1 500	1 500	0	
LN15	Overføringer	8 181	26 303	28 188	24 233	-3 955	
LN16	Renteutgifter og omkostninger	1 337	0	0	0	0	
LN18	Sum utgifter	M	67 163	207 941	231 886	-18 955	
FINANSUTGIFTER							
LN19	Avdragsutgifter	1 272	2 000	2 000	2 000	0	
LN20	Utlån	8 181	22 000	22 750	17 036	-5 714	
LN21	Kjøp av aksjer og andeler	750	0	0	3 550	3 550	
LN22	Avsatt til ubundne investeringsfond	2 176	5 000	8 600	14 350	5 750	
LN25	Sum finanstransaksjonar	N	12 380	29 000	33 350	3 586	
LN26	Finanseringsbehov	O=M+N- L	77 292	222 941	247 636	232 267	-15 369
FINANSIERING							
LN28	Bruk av lån	8 145	176 417	196 454	185 659	-10 795	
LN29	Motteke avdrag på utlån	2 063	2 000	2 000	8 550	6 550	
LN31	Overføringer fra driftsregnskapet	0	21 042	0	0	0	
LN32	Bruk av disposisjonsfond	0	1 214	23 764	20 104	-3 660	
LN33	Bruk av ubundne investeringsfond	36	16 309	16 309	8 845	-7 464	
LN34	Bruk av bundne fond	750	5 960	9 110	9 110	0	
LN36	Sum finansiering	R	10 995	222 941	247 636	232 267	-15 369
LN38	Udekket/udisponert		66 297	0	0	0	0

Kommentar til investeringsrekneskapen:

LN13 – Budsjettet er justert for endring i barnehageprosjekta (-9,7 mill.kr), auke i VA-prosjekt P61092 (+2), P60131 Asfaltering (+1), P611131 Rassikring-mur (0,2) og P18132 HST-sal (+0,5), samt endring til nettoføring for P70131 Skytebane (-9)

LN15 – Budsjettet er nedjustert for redusert meirverdiavgift (-4,6 mill.kr) som følge av reduksjon i LN13, og oppjustert for prosjektering av bårhus, P62132 (+0,62)

LN20 – Lån frå Husbanken er redusert med 5 mill.kr. Det er to rettingar: Lån til Øystese Kraft AS på kr 36.000 overført frå driftrekneskap, og overføring frå LN20 til LN21 for kjøp av aksjar i Norheimsund Industriservice AS (kr 750.000).

LN21 – Kjøp av aksjar i Norheimsund Industriservice AS (kr 750.000) og omgjering frå lån til aksjekapital for Norheimsund Industrier AS på 2,8 mill.kr.

LN22 – Kvam herad har tidlegare forskottert vegarbeid og lånt Statens vegvesen 5,75 mill.kr. Desse er no betalt tilbake, og skal setjast av på fondet dei vart lånt frå.

LN28 – Bruk av lån er justert som følgje av reduksjon i lån frå Husbanken (5 mill.kr), barnehageprosjekt (10,2), og for finansiering av auke i rammene for P18132 – HST-sal (-0,5), P60131 – Asfaltering (-1), P61131 – Rassikring (0,2), P61092 Sanering VA (-2), og nytt prosjekt P62132 – Bårehus (0,6).

LN29 – Budsjetterte avdrag er justert for innbetaling av lån frå Statens vegvesen (5,8 mill.kr) og omgjering av lån til Norheimsund Industrier AS til aksjekapital (0,8).

LN32 – Bruk av disposisjonsfond er endra som følgje av endringar i meirverdiavgifta for prosjektendringane ovanfor.

LN33 – Bruk av ubundne investeringsfond gjeld endring til nettoføring av P70131 – Skytebane (9,5 mill.kr) og konvertering frå lån til aksjekapital (-2).

11 Prosjekt per 2. tertial

Tekst	Forbruk (rekneskap)	Forbruk 2013	Bud T.o.m 2012	Bud 2013	Bud 2014	Bud 2015	Bud 2016	Rest på total ramme	Sum Prosjekt-ramme
P62132 0* Bårehus Øystese	0	0	0	620	0	0	0	620	620
P91140 0* Barnehage - Felles	0	0	0	300	800	400	0	1 500	1 500
P91141 0* Barnehage - Strandebarm	0	0	0	0	8 000	7 000	0	15 000	15 000
P91142 0* Barnehage - Tørvikbygd	0	0	0	0	11 500	0	0	11 500	11 500
P91143 0* Barnehage - Norheimsund	0	0	0	0	16 000	15 000	0	31 000	31 000
P91144 0* Barnehage - Øystese	0	0	0	0	23 000	0	0	23 000	23 000
Sum nye prosjekt	0	0	0	920	59 300	22 400	0	82 620	82 620
D15084 1* Økoløft 2	652	145	450	300	0	0	0	98	750
P15083 1* Turistveg Steinsdalen	6 400	4 000	3 000	3 400	0	0	0	0	6 400
P70132 1* Reg.plan Tokagjelet-Ungd.heimen	0	0	0	250	250	0	0	500	500
P70133 1* Reg.plan NA F-Eikedalen	0	0	0	250	250	0	0	500	500
P71091 1* Kompensasjonsmidlar tettstadutvikling Ålvik	1 355	52	1 755	3 870	0	0	0	4 270	5 625
P71095 1* Reguleringsplan Håfjellstunnel	113	59	313	188	0	0	0	387	500
P71096 1* Reguleringsplan Fyksesund bru - Steinste	47	2	18	233	0	0	0	203	250
P71101 1* Straumen - Båthamna Nhs. aust (HST-173/08)	1 607	0	1 650	225	0	0	0	268	1 875
Sum aktive driftsprosjekt	10 174	4 258	7 185	8 715	500	0	0	6 226	16 400
K60032 0* Kjøp av ICA tomt	30	0	0	0	0	12 250	0	12 220	12 250
P13131 0* IT-investeringar 2013	1 742	1 742	0	1 800	0	0	0	58	1 800
P13141 0* IT-investeringar 2014	0	0	0	0	1 800	0	0	1 800	1 800
P13151 0* IT-investeringar 2015	0	0	0	0	0	1 800	0	1 800	1 800
P13161 0* IT-investeringar 2016	0	0	0	0	0	0	1 800	1 800	1 800
P18131 0* Portal- og administrasjonsprogram	0	0	0	625	625	0	0	1 250	1 250
P18132 0* Oppgradering HST-sal	0	0	0	1 000	0	0	0	1 000	1 000
P18133 0* Heilelektronisk arkiv	0	0	0	1 875	0	0	0	1 875	1 875
P18134 0* Nytt biblioteksytel	0	0	0	375	0	0	0	375	375
P60024 0* Bustadfelt - Grodalsåsen, Mkjelsgarden AS	703	0	640	9 860	0	0	0	9 797	10 500
P60025 0* Utbyggingsavtale Grodalsåsen	0	0	0	1 213	0	0	0	1 213	1 213
P60094 0* Komp.midlar veg - avkøyring industriområde St.dalen	0	0	0	1 250	0	0	0	1 250	1 250
P60095 0* Komp.midlar veg - avkøyring Krokatveit, Ytre Ålvik	16	0	144	306	0	0	0	434	450
P60096 0* Komp.midlar veg - Skjering, Bakka	0	0	0	3 125	0	0	0	3 125	3 125
P60131 0* Asfaltering 2013	37	37	0	3 125	0	0	0	3 088	3 125
P60132 0* Oppgradering bygg 2013	436	436	0	1 250	0	0	0	814	1 250
P60134 0* Familie- og læringsssenter	0	0	0	12 500	0	0	0	12 500	12 500
P60135 0* Omsorgsbustader i Ålvik	4	4	0	750	0	0	0	746	750
P60136 0* Fornyng teknisk utstyr	0	0	0	1 125	0	0	0	1 125	1 125
P60141 0* Asfaltering 2014	0	0	0	0	1 875	0	0	1 875	1 875
P60142 0* Oppgradering bygg 2014	0	0	0	0	1 250	0	0	1 250	1 250
P60146 0* Fornyng teknisk utstyr 2014	0	0	0	0	1 125	0	0	1 125	1 125
P60151 0* Asfaltering 2015	0	0	0	0	0	1 875	1 875	3 750	3 750
P60152 0* Oppgradering bygg 2015	0	0	0	0	0	1 250	1 250	2 500	2 500
P60156 0* Fornyng teknisk utstyr 2015	0	0	0	0	0	1 125	1 125	2 250	2 250
P61131 0* Rassikring - murar	0	0	0	1 125	0	0	0	1 125	1 125
P61132 0* Bru Steinsdalsfossen	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P62131 0* Forvaltningskontor Toloheimen	0	0	0	300	0	0	0	300	300
P70131 0* Skytebane Vangdalsåsen	31	31	0	1 000	5 000	4 000	0	9 969	10 000
P71092 0* Strandvegen (HST 048/09)	35 321	10 381	23 181	9 470	0	0	0	-2 670	32 651
P71093 0* Oppgradering Mundheim sentrum	13	0	27	550	0	0	0	565	577
P72110 0* Kjøp av tomt til Næringsformål	5 563	0	8 425	200	0	0	0	2 062	7 625
Sum aktive investeringsprosjekt	43 897	12 632	32 417	54 824	11 675	22 300	6 050	82 369	126 266
P90074 0* Norheimsund barneskule	120 750	30 459	75 156	49 400	0	0	0	3 806	124 556
P90131 0* Ålvik skule	1	1	0	18 750	18 750	0	0	37 499	37 500
P90132 0* Strandebarm skule - ferdigstilling	0	0	0	1 500	0	0	0	1 500	1 500
Sum aktive skuleprosjekt	120 751	30 460	75 156	69 650	18 750	0	0	42 805	163 556
P61073 0* Ny pumpestasjon P5, Tolo	182	0	1 340	1 818	0	0	0	1 818	2 000
P61081 0* Utsleppsenering Evjo, Øystese	118	0	1 470	0	1 800	0	0	2 522	2 640
P61082 0* VA-anlegg mot Eikedalen	4 099	2 658	14 200	15 000	8 000	0	0	21 401	25 500
P61083 0* Oppgradering vassverk Kvamskogen	9 532	5 427	14 000	15 000	2 000	0	0	12 468	22 000
P61091 Felles slamavskiljar Vikøy	0	0	0	1 500	0	0	0	1 500	1 500
P61101 0* Kloakksanering Kvam	4 373	1 307	3 900	2 500	0	0	0	2 027	6 400
P61102 0* Vasssleidning Torpe, vidareføring	130	0	4 000	11 000	0	0	0	14 870	15 000
P61110 0* VA-leidning kvammapakken	15 414	6 712	7 700	16 500	0	0	0	8 786	24 200
P61111 0* Oppgradering hovudrenseanlegg avløp	227	0	3 250	2 750	2 000	0	0	7 773	8 000
P61112 0* Rehabilitering VA-anlegg	2 637	479	2 000	1 000	0	0	0	363	3 000
P61113 0* Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	653	129	1 000	2 500	0	0	0	2 847	3 500
P61114 1* Oppdatering vassforsyningsplan	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61115 0* Sanering VA Skutlalia	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000	2 000
P61116 0* Sanering Norheim	0	0	0	1 000	0	0	0	1 000	1 000
P61117 1* Oppdatering avløpsplan	0	0	0	500	0	0	0	500	500
P61118 0* Reserveforsyning vatn	0	0	0	1 000	1 000	0	0	2 000	2 000
P61119 0* VA-leidning Kvammapakken (Nes - Skipadalen)	0	0	0	4 000	0	0	0	4 000	4 000
P61120 0* VA-leidning Kvammapakken (Skipadalen - Tolo)	0	0	0	1 000	3 000	0	0	4 000	4 000
Sum aktive VA-prosjekt	37 365	16 712	52 860	79 568	17 800	0	0	90 375	127 740
Sum aktive prosjekt	212 187	64 062	167 618	213 676	108 025	44 700	6 050	304 394	516 581

11.1 Nye prosjekt i tertialen

P62132 Bårehus Øystese

Det er lagt inn 0,62 mill.kr til prosjektering av nytt bårehus i Øystese. Førebels estimat for heile prosjektet er på 5 mill.kr + mva. Totalramma vert handsama i samband med Budsjett 2014.

Finansiering:

Lån	kr	620 000
Sum finansiering		620 000

P9114* Barnehagebygg

Tidlegare prosjekt for ut-/ombygging av barnehagar er tilbakeført, og nye prosjekt oppretta etter HST-vedtak 039/13. Prosjekta er førebels fullfinansiert med lån, og det er ikkje teke inn evt. sal av bygg.

Finansiering:

Lån	kr	82 000 000
Sum finansiering		82 000 000

Prosjekta vil verta køyrt med felles prosjektleiing og anbod, og rammene er førebels fordelt som følgjer på dei enkelte bygga:

Prosjektnummer	Prosjektnamn	Prosjektramme
P91140	Barnehage – Felles	1,5
P91141	Barnehage - Strandebarm	15,0
P91142	Barnehage - Tørvikbygd	11,5
P91143	Barnehage - Norheimsund	31,0
P91144	Barnehage – Øystese	23,0
Sum		82,0

11.2 Endra rammer i tertialen

P18132 Oppgradering av HST-sal

Prosjektet er auka med 0,5 mill.kr ekskl. mva etter at anbod på ombygging og oppussing av lokalet, nytt møblement og oppdatert AV-utstyr til elektronisk møteavvikling er henta inn.

Finansiering:

Bruk av disp.fond (mva.kompensasjon)	kr	160 000
Lån	kr	840 000
Sum finansiering		1 000 000

P60131 Asfaltering

Det ligg ein fast sum i økonomiplanperioden per år. Det er eit stort etterslep på asfaltering av vegar. Sidan andre prosjekt er skyvd fram i tid, er det difor foreslått å utvida ramma til asfaltering med 1 mill.kr i 2013 for å ta att noko av etterslepet.

Finansiering:

Bruk av disp.fond (mva.kompensasjon)	kr	180 000
Lån	kr	945 000
Sum finansiering		1 125 000

P61092 Sanering VA Nhs Sentrum

Rammene er auka med ytterlegare 2 mill.kr ekskl.mva. Det er mange ulike grunnar til at prosjektet har auka så mykje i høve opprinnelege rammer, m.a.:

- Ekstra sprengingsarbeid pga fjell i grøftetrase
- Asfaltering av heile vegstrekket var opprinneleg ikkje med som del av prosjektet
- Nytt koblingspunkt for toalettanlegg mot Strandveg/bade plass
- Kjøp av grunn for å få lagt VA-røyr
- Ekstra arbeid knytt til El-kablar over «Meieritomta»
- Meirarbeid knytt til flytting av fortau
- Graving av djupare grøfter for å sikra nok fall ved tilkopling frå private
- Masseutskifting i topp av VA-trase for å klargjera for ny veg
- Medgått meir røyr enn prosjektert

VA-delen av prosjektet vert finansiert med sjølvfinansierende lån.

Finansiering:

Sjølvfinansierende lån	kr	8 900 000
Bruk av disp.fond (mva.kompensasjon)	kr	48 000
Lån	kr	322 000
Sum finansiering		9 270 000

P61131 Rassikring - murar

Det er trong for nye murar og rassikringstiltak i Børvevegen og Skutlalia. Tiltaka i Skutlalia ser ut til å verta 0,2 mill.kr meir. Arbeidet vert då kostnadsrekna til 0,9 mill.kr ekskl. mva.

Finansiering:

Bruk av disp.fond (mva.kompensasjon)	kr	180 000
Lån	kr	945 000
Sum finansiering		1 125 000

12 Fondsoversikt

Oversikt over fond og kor mykje som er bunde i prosjekt 2013-2016.

Fondsmidlar i øk.planperiode	Fondsmidlar i øk.planperiode	Saldo fondsmidlar 01.01.2013 (S)	Endring fondsmidlar 201301- 201312	Herav prosjekt merka	Herav diverse merka	Estimert saldo pr. 31.12.16 (ES=L+A)
						0
25100004	Tilbakeførte midlar KLP (ref. flytting til STB)	1 177 211	0	0	0	1 177 211
25110001	Øyremerka tilskot, gáver ol.	3 591 763	-613 863	0	2 965 207	12 693
25130001	Gáver Øysteseheimen	149 831	0	0	0	149 831
25130003	Gáver Strandb.aldersheim	320 658	9 175	0	0	329 833
25130004	Gáve Frå Gudrun Mohr 90	18 815	0	0	0	18 815
25130005	Psykiatri	15 759	0	0	0	15 759
25130008	Gáve Sverre Soldal	694 969	0	0	0	694 969
25130010	Gáve til Kalhagen Bufellesskap	8 916	0	0	0	8 916
25130011	Gáve Toloheimen	79 276	5 472	0	0	84 748
25130012	Gáve Øysteseheimen - B.Botnen	659 516	-7 198	0	0	652 318
25130013	Hardanger/Voss kompetanseregion	596 020	0	0	596 020	0
25140002	Næringsfond	21 806 262	-750 000	14 644 824	100 000	6 311 438
25140003	Parkeringsplassar	90 000	0	0	0	90 000
25140004	Fiskefond	383 995	29 787	0	0	413 782
25140005	Næringsutvikling I Kvam	3 292 772	-2 346 380	0	0	946 392
25140006	Overførte midlar frå Ålvik vekst	756 631	0	0	0	756 631
25142051	Fond tap på etableringslån	446 658	0	0	0	446 658
25160010	Fond Viltforvaltning	246 723	-58 872	0	0	187 851
25160020	VAR-fond (overskot)	28 199 437	0	0	0	28 199 437
Sum 2.51 bunde driftsfond	Sum 2.51 bunde driftsfond	62 535 212	-3 731 880	14 644 824	3 661 227	40 497 282
25300001	Kapitalfond	330 639	0	0	0	330 639
25300002	Uttak Eigenkap.K.Kraftv	33 004 940	-36 000	11 660	0	32 957 280
25300003	Inv.Fond Kvam Kraftverk	12 797 788	0	0	0	12 797 788
25300004	Fond Overf.Frå Bkk	7 312 893	0	0	0	7 312 893
25310001	Flyktningefond - investering	140 529	0	0	0	140 529
25360003	Bustadfelt-Fond	23 286 328	2 175 787	5 839 323	0	19 622 791
25360006	Grønning Gard (holmsund)	0	0	0	0	0
25392001	Innløyste Formidlingslån	6 192 678	0	0	0	6 192 678
Sum 2.53 ubunde kapitalfond	Sum 2.53 ubunde kapitalfond	83 065 795	2 139 787	5 850 984	0	6 192 678
25510000	Innbet. Husbanklån	5 167 747	0	0	0	5 167 747
25510001	Tilflyktsrom	441 349	0	0	0	441 349
25530003	Heis Ved Øysteheimen	9 059	0	0	0	9 059
25530005	Gáve T.Breievne Str.Aldersh	6 549	0	0	0	6 549
25550001	Vikøy Kyrkjegardsfond	44 955	0	0	0	44 955
25550003	Tusenårsjubileum	178 235	0	0	0	178 235
25563003	Pumpestasjon	81 534	0	0	0	81 534
Sum 2.55 bunde kapitalfond	Sum 2.55 bunde kapitalfond	5 929 430	0	0	0	81 534
25600000	Disposisjonsfond	31 744	0	0	0	31 744
25600013	Måstekompensasjon	29 798 788	0	4 850 178	2 500 000	22 448 610
25600100	Mva.komp. frå investeringsprosjekt	4 889 690	11 221 509	30 978 180	0	-14 866 982
Sum 2.56 disposisjonsfond	Sum 2.56 disposisjonsfond	34 720 223	11 221 509	35 828 359	2 500 000	7 613 373
25950000	Rekneskapsmessig mindreforbruk	2 356 125	0	0	0	2 356 125
Sum 2.595 rekneskapsmessige	Sum 2.595 rekneskapsmessige overskot	2 356 125	0	0	0	2 356 125

I oversikten er bruk og avsetning til fond i økonomiplanperioden teke omsyn til. Dvs. at estimert saldo er pr. 31.12.16.

Oversikten er ikkje komplett, og manglar bl.a. avsetning av rente til fond, men hovudlinjene er på plass.

13 Vedlegg

- Finansrapport
- Gjeldsrapport
- Notat frå Oppvekst og Helse og Omsorg